

Kommunstyrelsen
Socialdemokraterna
Miljöpartiet
Vänsterpartiet

KS2013/1625

Svar på motion från Robert Halef (KD) med rubriken "Minnesmonument"

Sammanfattning av ärendet

Robert Halef har i en motion den 20 mars 2010 föreslagit kommunfullmäktige att besluta:

Att Kommunfullmäktige uppdrar till tekniska kontoret att bereda plats för ett minnesmonument i enlighet med motionens anda.

Motionen återremitteras av Kommunfullmäktige den 28 mars 2011 för en juridisk prövning av det föreslagna svaret på motionen.

För övrigt se motionens innehåll och synpunkter från tidigare remissinstanser.

Beslutsunderlag

Stadsbyggnadsnämnden yttrade sig den 5 oktober 2010.

Tekniska nämnden yttrade sig den 4 november 2010.

Ärendet

Stadsbyggnadsnämnden framför i huvudsak följande:

Stadsbyggnadsnämnden avger sitt yttrande i enlighet med Samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse daterad 2010-09-15. Tjänsteskrivelsen konstaterar att ett minnesmonument utformat som en skulptur inte är en bygglovspliktig åtgärd. Vidare så skriver man att kontoret behöver mer information om ett hur ett tänkt monument ska utformas, vilken storlek det ska ha och en uppskattad besöksfrekvens innan man kan vara behjälplig med att anvisa en lämplig plats.

Tekniska nämnden framför i huvudsak följande:

Tekniska nämnden antar samhällsbyggnadskontorets skrivelse som sin egen och lämnar det som yttrande till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen

Det folkmord som utfördes på armenier, assyrier/syrianer/kaldéer, pontiska greker och romer med flera mellan 1914 och 1918, även kallat Seyfo, är en mörk del av det förflutna som fortfarande berör många av Södertäljes medborgare. Att Sveriges riksdag den 11 mars 2010 erkände detta folkmord var en viktig markering för att lyfta denna händelse upp i ljuset. Detta

skedde genom en tvärpolitisk motion och mot alliansregeringens vilja. Regeringen har ännu inte respekterat riksdagens beslut, utan har istället beklagat sig gentemot Turkiet. Robert Halef får gärna påverka sina allianskollegor i regeringen att respektera riksdagens beslut.

Vidare vill Kommunstyrelsen påminna om länsrättens dom den 23 november 2007 där kommunstyrelsens beslut att resa ett minnesmonument till minne av Seyfo upphävdes. Södertälje kommun överklagade beslutet till Kammarrätten som dock inte beviljade prövningstillstånd. Sedan länsrättens dom, har som tidigare påpekats, riksdagen erkänt detta folkmord. Dock kvarstår risken att ett beslut i kommunfullmäktige om att bereda plats för ett minnesmonument skulle kunna upphävas vid en juridisk prövning. Om man på allvar vill få till stånd ett minnesmonument i Södertälje förefaller det därmed som kontraproduktivt att verka för detta genom beslut i kommunfullmäktige istället för att engagera sig med andra intresserade kring de konkreta frågorna kring utformning, finansiering och placering. Med andra ord, detta är ingen fråga som bör vara föremål för en motion i kommunfullmäktige.

Att organisationer, föreningar, kyrkor, företag och privatpersoner går samman och gemensamt upprättar och finansierar ett minnesmonument över Seyfo utan att det belastar kommunens budget - är inget som kommunstyrelsen motsätter sig - tvärtom. Däremot så föregriper motionen den normala och naturliga hanteringen av denna typ av fråga. Som det konstateras i tjänsteskrivelsen kan ett minnesmonument utformas på väldigt många sätt och det är först när ett konkret förslag finns som Samhällsbyggnadskontoret tillsammans med Kultur- och Fritidskontoret på ett konstruktivt sätt kan vara behjälpligt med att se över en lämplig placering. Den korrekta ordningen är alltså att de intressenter som gemensamt kommer att finansiera minnesmonumentet kommer överens om utformning av detsamma och därefter kontaktar Södertälje kommun för en dialog om lämplig placering. I samband med det bör man också reglera skötsel och markpris mellan kommunen och intresseorganisationerna.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

Att anse motionen besvarad.

572

Bil A:57

Södertälje den 20 mars 2010

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kontrollstyrelsen	
2010 -03- 24	
Dnr	Rnr

MOTION

Minnesmonument

Inrätta ett minnesmonument över offren av folkmordet 1915 (SEYFO) på syrianer, assyrier, kaldéer, armenier och pontiska greker.

Sveriges Riksdag beslutade att den 11 mars 2010 att erkänna folkmordet 1915 (SEYFO), enligt tvärpolitiska motionen 2008/09: folkmordet 1915 på armenier, assyrier/syrianer/kaldéer och pontiska greker. Beslutet innebär att Sverige bör verka inom EU och FN för ett internationellt erkännande av folkmordet och att Sverige bör verka för att Turkiet erkänner folkmordet 1915 (SEYFO).

Under det Osmanska rikets sönderfall mördades mer än en miljon kristna i Turkiet. Målet var att skapa ett land med ett språk och en religion. I den skeva visionen fanns inte längre plats för några kristna. De kristna ansågs som illojala och icketrogna som måste förgöras till varje pris. De grymheter som syrianer, armenier, assyrier, kaldéer och pontiska greker fick uppleva finns dokumenterade i en rad arkiv i Europa och Sverige.

För att vara trygg i en samhällsförändring krävs kunskap om historien och det förflutna. Idag lever vi i Europa fortfarande med konsekvenserna av andra världskrigets fasor, våra barn och barnbarn kommer att leva med följderna av detta. Historien visar att det i alla samhällen och i alla tider funnits grogrund för förföljelse av människor.

Det finns många fall av folkmord, etnisk rensning, rasism, nazism, diskriminering och förföljelse av människor på grund av olika handikapp, sexuell läggning samt politiskt och religiöst oliktänkande genom vår historia. Genom att lära av historien kan vi skapa möjligheter att möta vår samtid på bästa sätt.

I år är det 95 år sedan som den s.k. ungturkiska juntan organiserade 1900-talets första etniska rensning. En och en halv miljoner, syrianer, assyrier, kaldéer, armenier och pontiska greker och andra kristna i dåtidens Turkiet dödades under fruktansvärda omständigheter 1915. Det är också mycket möjligt att nazisterna fick idén till Förintelsen just från detta seklets första folkmord.

I dagens, mångfaldens, Södertälje bor i cirka 20 000 invånare som direkt eller indirekt är berörda av dåtidens fruktansvärda händelser som av oss syrianer kallas för SEYFO (Svärdets År).

För att minnas och hedra offren och för att påminnas om dessa grymheter så att inga andra ska behöva uppleva folkmord, övergrepp, diskriminering förföljelse föreslår vi kristdemokrater att Södertälje kommun tillsammans med föreningar och kyrkor upprättar ett minnesmonument över folkmordet 1915, SEYFO.

Minnesmonumentet ska inte belasta kommunen ekonomiskt, det ska finansieras helt av de medverkande organisationerna, föreningar, kyrkor, företag och privata personer. Kommunen behöver bara anvisa lämplig plats.

513

– Monumentet är viktigt för att hålla minnet av historien vid liv.

Mot bakgrund av ovanstående hemställer jag till fullmäktige att besluta:

Att kommunfullmäktige uppdrar till tekniska kontoret att bereda plats för ett minnesmonument i enlighet med motionens anda.

Södertälje den 20 mars 2010

För kristdemokraterna

Robert Halef

Robert Halef

§ 89 **"Minnesmonument"****Svar på motion av kristdemokraternas fullmäktige**

Bil A:53, Dnr KS

Sammanfattning av ärendet

Robert Halef (KD) har för kristdemokraternas fullmäktige i en motion föreslagit att kommunfullmäktige uppdrar till samhällsbyggnadskontoret att bereda en plats för ett minnesmonument i enlighet med motionens anda.

Kommunstyrelsens ordförande har upprättat förslag till svar på motionen. Med den redovisning som lämnas i svaret föreslås kommunfullmäktige besluta att anse motionen besvarad.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokoll den 25 februari 2011, § 53

Kommunstyrelseordförandens skrivelse

Motionen

Stadsbyggnadsnämndens beslut den 5 oktober 2010, § 154

Tekniska nämndens beslut den 4 november 2010, § 141

Yrkanden

Robert Halef (KD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till svar på motionen. Tage Gripenstam (C) och Ninos Maraha (FP) instämmer i detta yrkande.

Tommy Hansson (SD) yrkar bifall till motionen.

Anders Lago (S) yrkar att ärendet ska återremitteras för en juridisk prövning av det föreslagna svaret på motionen. Marita Lärnestad (M), Metin Rhawi (S), Besim Aho (S), Elias Rosell (MP) och Sait Yildiz (V) instämmer i yrkandet om återremiss.

Propositionsordning

Ordföranden ställer först proposition om bifall eller avslag till yrkandet om återremiss från Anders Lago (S) m fl. Ordföranden finner då att detta yrkande bifallits.

Justerandes signum

Anslagsdatum

Utdragsbestyrkande

	2011-04-05	
---	------------	---

Ordföranden finner att kommunfullmäktige således beslutat i enlighet med yrkandet från Anders Lago (S) m fl om återremiss av ärendet för en juridisk prövning av det föreslagna svaret på motionen.

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendet återremitteras för en juridisk prövning av det föreslagna svaret på motionen.

Reservationer

Mats Siljebrand (FP), Tage Gripenstam (C), Robert Halef (KD) och Tommy Hansson (SD) anmäler var för sig reservation.

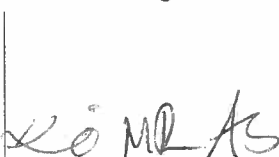
Beslutet expedieras till:

SBN

TN

Akten

Justerandes signum

Anslagsdatum

2011-04-05

Utdragsbestyrkande

§ 154 **Remiss – Motion av Robert Halef (KD)
"Minnesmonument"**

Dnr 2010/27

Sammanfattning av ärendet

I en motion till kommunfullmäktige daterad 2010-03-20 föreslår Robert Halef KD att ett minnesmonument inrättas över offren från folkmordet 1915 (SEYFO) på syrianer, assyrier, kaldéer, armenier och pontiska greker. Monumentet ska inte belasta kommunen ekonomiskt. I motionen hemställs att kommunfullmäktige uppdrar till samhällsbyggnadskontoret att bereda plats för ett minnesmonument i enlighet med motionens anda.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2010-09-15

Remisshandling från KF

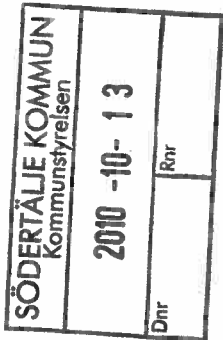
Stadsbyggnadsnämndens beslut

Stadsbyggnadsnämnden antar tjänsteskrivelse daterad 2010-09-15 som sitt svar på remissen.

Beslutet expedieras till:

KS

Akten

Justerandes signum

SW

Anslagsdatum

2010-10-12

Utdragsbestyrkande

2010-09-15
Tjänsteskrivelse

Dnr
2010/027

Kontor
Samhällsbyggnadskontoret

Handläggare
Tommy Åström
08-5230 3340
Tommy.astrom@sodertalje.se

Tekniska nämnden
Stadsbyggnadsnämnden

"Minnesmonument"

Motion av Robert Halef (KD)

Dnr 2010/027

Sammanfattning av ärendet

I en motion till kommunfullmäktige, daterad den 20 mars 2010, föreslår Robert Halef (KD) att ett minnesmonument inrättas över offren från folkmordet 1915 (SEYFO) på syrianer, assyrier, kaldéer, armenier och pontiska greker. Monumentet ska inte belasta kommunen. I motionen hemställs att kommunfullmäktige uppdrar till samhällsbyggnadskontoret att bereda plats för ett minnesmonument i enlighet med motionens anda.

Samhällsbyggnadskontoret som bl.a. hanterar frågor om utformning och användning av allmänna platser har svårt att föreslå lämplig plats då det för att kunna göra detta behövs mer kännedom om hur ett minnesmonument kommer att utformas. Kontoret kan vara behjälpligt när sådant förslag finns.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2010-09-15
Remisshandling från KS

Ärendet

Robert Halef lämnade en liknande motion 2005 som till slut ledde till att kommunstyrelsen 2007 beslöt om ett monument. Men hela ärendet överklagades till Länsrätten. I beslutet menade Länsrätten att kommunstyrelsen överskridit sina rättigheter när den beslutat att resa ett monument. Vidare skrev Länsrätten att beslutet att resa monumentet kan - enligt Länsrättens bedömning - ses som ett ställningstagande i frågan om erkännande av folkmordet som det enbart ankommer på den svenska staten att besluta om. Den 11 mars 2010 erkände Sveriges riksdag folkmordet 1915 på armenier, assyrier, syrianer, kaldéer och pontiska greker.

I motionen framförs att det för att vara trygg i en samhällsförändring krävs kunskap om historien och det förflutna. Vidare att det finns många fall av folkmord, etnisk rensning, rasism, nazism, diskriminering och förföljelse av människor. Genom att lära av historien kan vi skapa möjligheter att möta vår samtid på bästa sätt. I Södertälje bor idag ca 20 000 invånare som direkt eller indirekt är berörda av den fruktansvärda händelsen 1915.

Minnesmonumentet ska inte belasta kommunen ekonomiskt, det ska finansieras helt av medverkande organisationer, föreningar, kyrkor, företag och privata personer. Kommunen ombeds bara anvisa lämplig plats. Detta genom att kommunfullmäktige ger ett uppdrag till samhällsbyggnadskontoret att bereda plats.

Samhällsbyggnadskontoret konstaterar att ett minnesmonument utformad som en skulptur inte är en bygglovpliktig åtgärd.

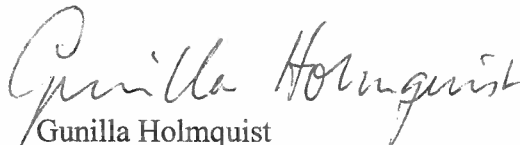
Ett monument kan utformas på ett stort antal sätt, det kan exempelvis vara en skulptur i olika storlekar, det kan vara ett anslag direkt på fasader i anslutning till allmänna platser, en utsmyckning av rondeller etc. Samhällsbyggnadskontoret behöver mer kännedom om tänkt storlek och vilken besöksfrekvens ett sådant monument kan förväntas få innan kontoret kan föreslå lämplig plats. Samhällsbyggnadskontoret som bl.a. hanterar frågor om utformning och användning av allmänna platser har således svårt att, med nuvarande kunskapsunderlag, anvisa lämplig plats. Kontoret kan vara behjälpligt när sådant förslag finns. Ett lämpligt förfarande kan då vara att Kultur- och fritidskontoret i samarbete med Samhällsbyggnadskontoret tar fram lämplig placering.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Kostnader förutom kontorets handläggning av frågan beräknas f.n. inte uppstå. I det fall ett monument placeras på allmän plats kan det tillkomma en ökad kostnad för skötsel av denna.

Kontorets/förvaltningens förslag till nämnderna:

Samhällsbyggnadskontorets yttrande lämnas som nämndens eget yttrande till kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

Gunilla Holmquist
Samhällsbyggnadsdirektör

Tommy Åström
Stadsarkitekt

Beslutet expedieras till:

Akten

KS, KF

§ 141 **Remiss - "Minnesmonument" Motion av Robert Halef (KD)**

Dnr TN 10/209-260

Sammanfattning av ärendet

I en motion till kommunfullmäktige, daterad den 20 mars, föreslår Robert Halef (KD) att ett minnesmonument inrättas över offren från folkmordet 1915 (SEYFO) på syrianer, assyrier, kaldéer, armenier och pontiska greker. Monumentet ska inte belasta kommunen. I motionen hemställs att kommunfullmäktige uppdrar till samhällsbyggnadskontoret att bereda plats för ett minnesmonument i enlighet med motionens anda.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2010-09-15

Remisshandling från KS

Tekniska nämndens beslut:

Samhällsbyggnadskontorets yttrande lämnas som nämndens eget yttrande till kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

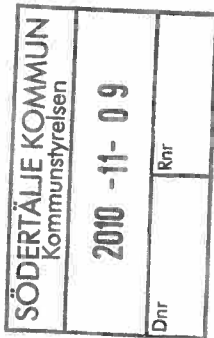
Särskilt yttrande

Paula Weinehammar (S) anmäler ett särskilt yttrande, se bilaga.

Beslutet expedieras till:

Akten

KS, KF

Justerandes signum

Anslagsdatum

2010-11-10

Utdragsbestyrkande

--	--	--

Södertälje 2010-11-08

Särskilt yttrande

§ 141

Tekniska nämndens sammanträde 2010-11-04

Remiss- "Minnesmonument". Motion av Robert Halef (KD)

Jag vill motsätta mig att Södertälje Kommun ställer mark till förfogande för ett minnesmonument för SEYFO. Jag motsätter mig inte minnesmonumentet i sig, utan enbart kommunens delaktighet. De berörda folkgrupperna kan med egna medel skaffa sig mark för att ordna ett minnesmonument, detta är inte kommunens uppgift.

Paula Weinehammar (s)
Ersättare Tekniska nämnden